MMM Hallituksen esitykset syysistuntokaudella 2021

1. Ruokaosasto

1.1 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rehulain muuttamisesta

kiireellinen/lokakuu/vko 42
suppea
esittelijä Hannu Miettinen, puh. 0295 162478
budjettilaki: ei
PeV-käsittely: ei
HO- yhteys: ei
säädöshankkeen tunniste Hankeikkunassa: MMM029:00/2021

Esityksessä ehdotetaan rehulakiin muutoksia, joilla pannaan täytäntöön EU:n lääkerehulainsäädännön edellyttämät muutokset kansalliseen lainsäädäntöön. Rehualan toiminnanharjoittamisesta annettua maa- ja metsätalousministeriön asetusta (1266/2020) muutettaisiin samalla säätämällä siinä tarkemmin lääkerehuihin liittyvän toiminnan harjoittamisen edellytyksistä. Lisäksi samalla kumottaisiin maa- ja metsätalousministeriön asetus lääkerehuista 10/EEO/2008. Muutosten on tarkoitus tulla voimaan 28.1.2022.

1.2 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi luonnonmukaisen tuotannon valvonnan järjestämisestä sekä sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

kiireellinen/vko 40
laaja
Lainsäädäntöneuvos Timo Rämänen, puh. 0295 16 2197
budjettilaki: ei
PeV-käsittely: ei
HO- yhteys: ei
säädöshankkeen tunniste Hankeikkunassa: MMM002:00/2020

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki luonnonmukaisen tuotannon valvonnan järjestämisestä. Uudella lailla luonnonmukaista tuotantoa koskevaan lainsäädäntöön tehtäisiin EU:n uuden luonnonmukaista tuotantoa koskevan lainsäädännön edellyttämät muutokset. Nykyinen luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta annettu laki kumottaisiin.
Voimassa olevaan valvontaviranomaisia ja valvontaa koskevaan sääntelyyn ei tulisi merkittäviä toiminnallisia muutoksia. Hallinnollisiin pakkokeinoihin ehdotetaan uutta hallinnollista seuraamusmaksua, jolla voitaisiin nopeammin reagoida mahdollisiin laiminlyönteihin. Lisäksi uusiksi toiminatakeinoiksi valvontaviranomaisille ehdotetaan mahdollisuutta internetsivustojen sulkemiseen ja tunnistautumattomaan näytteenottoon.
EU:n luonnonmukaista tuotantoa koskevat asetukset ovat sellaisinaan Suomessa sovellettavaa oikeutta. Asetuksia täydentävänä laki ei muodostaisi itsenäistä ja kattavaa sääntelykokonaisuutta, vaan sitä sovellettaisiin rinnakkain asetusten kanssa.
Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutosta sakon täytäntöönpanosta annettuun lakiin ehdotetun hallinnollisen seuraamusmaksun johdosta.
Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2022.

1.3 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten lääkitsemisestä annetun lain muuttamisesta sekä laiksi eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta

kiireellinen/vko 38
laaja
Lainsäädäntöneuvos Timo Rämänen, puh. 0295 16 2197
budjettilaki: ei
PeV-käsittely: ei
HO- yhteys: ei
säädöshankkeen tunniste Hankeikkunassa: MMM001:00/2021

EU on antanut uudet eläinlääkkeitä ja lääkerehuja koskevat asetukset ja niiden soveltaminen käytäntöön alkaa 28 päivästä tammikuuta 2022. Esityksessä ehdotetaan annettavaksi tietyt, EU:n eläin-lääkeasetusta ja EU:n lääkerehuasetusta täydentävät säännökset. Muutettavaksi ehdotetaan eläinten lääkitsemisestä annettua lakia ja eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annettua lakia.
EU:n eläinlääkeasetuksen edellyttämä mikrobilääkkeiden eläinlajikohtaisten käyttötietojen tiedonkeruuvelvoite pantaisiin täytäntöön eläinten lääkitsemisestä annetulla lailla ja eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetulla lailla. Tiedonkeruu aloitettaisiin kaikkien kasvatettavien ja pidettävien eläinten osalta yhtäaikaisesti heti lain tultua voimaan. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä tiedonkeruun osalta.
Säännös eläinlääkärin oikeudesta antaa eläinlääkemääräys siirrettäisiin eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetusta laista eläinten lääkitsemisestä annettuun lakiin. Lisäksi eläinten lääkitsemisestä annettuun lakiin lisättäisiin säännös eläinlääkärin oikeudesta antaa lääkerehumääräys. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä eläinlääke- ja lääkerehumääräysten antamisesta ja eläinlääkemääräysten voimassaoloajoista.
Eläinlääkäreille harkitaan EU:n eläinlääkeasetuksen mukaista mutta kansallisesti rajoitettua vähittäismyyjän roolia, koska se turvaisi eläinlääkäreille oikeuden saada lääkkeitä tukkukauppiailta keskeytymättömästi vastaavalla tavalla kuin muutkin vähittäismyyjät, kuten apteekit. Eläinlääkärit eivät kuitenkaan jatkossakaan toimisi lääkkeiden vähittäismyyjinä apteekkien kaltaisesti vaan eläinlääkäreiden rajoitetut oikeudet eläinlääkkeiden luovuttamisen osalta pysyisivät nykytilaan verrattuna ennallaan. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 28 päivänä tammikuuta 2022 samanaikaisesti kuin EU:n uutta eläinlääkeasetusta ja lääkerehuasetusta ryhdytään soveltamaan.

2. Luonnonvaraosasto

2.1 Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi metsätuhojen torjunnasta annetun lain muuttamisesta ja metsätuhojen torjunnasta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

kiireellinen/syyskuu/viikko 39
suppea
esittelijä, neuvotteleva virkamies Tatu Torniainen, puh. 0295 162 162
budjettilaki: ei
PeV-käsittely: ei
HO- yhteys: ei
säädöshankkeen tunniste Hankeikkunassa: MMM036:00/2020

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsätuhojen torjunnasta annettua lakia (2013/1087). Lakia ehdotetaan muutettavaksi säännösten osalta, jotka koskevat juurikäävän torjuntaa ja havupuutavaran poistamista hakkuupaikalta ja välivarastosta. Lisäksi säännöstä, jolla määritellään tahot, joita koskee toimijoiden omavalvontavelvoite, ehdotetaan tarkistettavaksi. Lakiin ehdotetaan myös lisättäväksi säännökset, joilla määriteltäisiin ajankohta, jolloin puutavaran omistajuus vaihtuisi lain tiettyjen säännösten soveltamisen kannalta, ja lisättäväksi velvoite tehdä kirjallinen omavalvontasuunnitelma. Lain voimaantulosäännöksen muutoksella laajojen metsätuhojen torjunnasta aiheutuneista kustannuksista ja vahingoista maksettavia korvauksia koskeva säännös olisi vielä voimassa väliaikaisesti ja siihen liittyvä säännös määräaikaisesti.

2.2 Hallituksen esitys eduskunnalle metsästyslain muuttamisesta

ei-kiireellinen/marraskuu/vko 44
suppea
esittelijä, neuvotteleva virkamies Sami Niemi, puh. 0295 162391
budjettilaki: ei
PeV-käsittely: ei
HO- yhteys: ei
säädöshankkeen tunniste Hankeikkunassa: MMM006:00/2021

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsästyslakia siten, että kultasakaali lisättäisiin metsästyslain riistalajien luetteloon. Esityksen tavoitteena on mahdollistaa lajin kannansäätely.

Kultasakaalikanta on viime vuosikymmeninä kasvanut ja levittäytynyt kohti Länsi- ja Pohjois-Eurooppaa. Kultasakaalista tehtiin Suomessa ensimmäinen varmistettu havainto heinäkuussa 2019, myöhemmin voitiin todentaa yksi aiempi havainto vuodelta 2018.

Kultasakaali voi tulokaslajina uhata alkuperäisiä lajeja kilpailemalla samoista resursseista, saalistamalla, levittämällä tauteja ja loisia sekä risteytymällä alkuperäisten lajien kanssa. Kultasakaalin kannansäätely turvaa Suomen alkuperäisen luonnon monimuotoisuutta ja uhanalaisten lajien suojelua.

2.3 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain muuttamisesta

ei-kiireellinen/ joulukuu/ vko 50
laaja
esittelijä, lainsäädäntöneuvos Maija Mela, puh. 0295 162249
budjettilaki: ei
PeV-käsittely: ei
HO- yhteys: ei
säädöshankkeen tunniste Hankeikkunassa: MMM038:00/2019

Esityksessä ehdotetaan otettavaksi huomioon unionin lainsäädännössä ja kansallisessa lainsäädännössä tapahtuneet muutokset ja tehdään myös muita lähinnä teknisluoteisia muutoksia. Sisällöllisesti muutokset kohdistuvat pääasiassa yhteisen kalastuspolitiikan vastaisiin tekoihin, rikkomuksiin, joiden teonkuvauksissa pitää ottaa huomioon muuttunut EU:n lainsäädäntö. Samalla ehdotetaan tehtäväksi muutoksia, joilla on tarkoitus yksinkertaistaa valvontamenettelyjä. Muuttunut rekisterilainsäädäntö otetaan myös huomioon.

2.4 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta

kiireellinen/syyskuu/viikko 35
laaja
esittelijä, neuvotteleva virkamies Timo Halonen, puh. 0295 162 411
budjettilaki: kyllä
PeV-käsittely: ei
HO- yhteys: kyllä
säädöshankkeen tunniste Hankeikkunassa: MMM028:00/2019

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston (EMKVR) hallinnoimiseksi. Rahaston toimeenpanoa ohjaavat EU-asetukset ja -ohjeet, kansallinen komission hyväksymä ohjelma sekä kansallinen lainsäädäntö. Esitys laiksi Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta perustuu yhteisesti hallinnoitavia rahastoja koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annettuihin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiin, jotka hyväksyttiin kesällä 2021. Lakia sovellettaisiin EMKVR-rahastosta rahoitettavan Suomen ohjelman 2021–2027 valmisteluun, hallinnointiin, arviointiin, seurantaan, yhteensovittamiseen ja toimeenpanoon. Suomen ohjelmaa 2021–2027 valmistellaan parhaillaan ja se on tarkoitus tuoda valtioneuvoston käsittelyyn syksyllä ennen ohjelman virallista lähettämistä komission hyväksyttäväksi. Ehdotus liittyy hallitusohjelman mukaisen kotimaisen kalan edistämisohjelman toteuttamiseen, sillä EMKVR on edistämisohjelman keskeisin rahoitusväline.

2.5 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Tenon kalastussäännön voimassaolon jatkamisesta

ei-kiireellinen/ marraskuu/ vko 46
suppea
esittelijä, neuvotteleva virkamies Tapio Hakaste, puh. 0295 162152
budjettilaki: ei
PeV-käsittely: ei
HO- yhteys: ei
säädöshankkeen tunniste Hankeikkunassa: MMM030:00/2021

Nykyisen Tenon kalastussäännön voimassaoloaikaa joudutaan jatkamaan, koska uudesta säännöstä ei ole mahdollista saada neuvottelutulosta ajoissa ympäristöolosuhteiden ja muiden lohikantaan vaikuttavien tekijöiden muutosten vuoksi. Kalastussäännön voimassaolo on määritelty kalastussopimuksessa ja sen muuttaminen kuuluu lainsäädännön alaan. Ilman voimassaolevaa kalastussääntöä lohikantojen tilanteen mukainen sopeutettu hoito Norjan kanssa ei ole mahdollista. MMM selvittää parhaillaan sopimustekniikkaa ja oikeudellisia kysymyksiä UM:n kanssa. Todennäköisimmin kalastussäännön voimassaoloajan pidentämisestä sovitaan Norjan valtion kanssa noottien vaihdolla tehtävällä sopimuksella, joka saatetaan Suomessa voimaan lailla.